

Inna Jakovenko hoopt tweede leven in Nederland te beginnen

Oekraïense schaakster vindt warm nest bij Pionneke

Van onze correspondent
Michel Franssen

Roermond - Inna Jakovenko trok vorige maand volop de aandacht tijdens de strijd om de Limburgse schaaktitel. De 27-jarige Oekraïense, sinds een half jaar woonachtig in Roermond, was de enige vrouw die regionale grootheden als Leo Armino, Martijn Dambacher, Ger Janssen en Maurice Peek durfde uit te dagen.

Jakovenko, die een warm nest heeft gevonden bij de Roermondse schaakclub 't Pionneke, begon vol goede moed aan het avontuur in Tegelen, maar een verouderd openingsrepertoire deed haar de das om. De goedlachse Jakovenko stelde zich veel meer voor van deze confrontatie. Ze had daar best aanleiding toe. „Ik ben geboren in Tsjernigov, 90 kilometer ten oosten van Tsjernobyl. Toen ik acht was, ging ik al naar de plaatselijke schaakschool. Daar kreeg ik tien jaar lang elke dag intensieve training.”

Schakende vrouwen zijn in Nederland met een lampje te zoeken. Onder het voormalige Sovjetregime was dat heel anders. „Schaken was sport nummer

één. In Tsjernigov zag je meer meisjes op de schaakclub dan hier op de tennisbaan. Het niveau was zeer hoog, ook in de breedte.” Wie op de sport- of schaakschool zat was verzekerd van een redelijk staatsinkomen. „Anderen moesten hun brood in de staalfabriek of kolenmijn verdienen. Dan wilde je wel hard trainen. Na de omwenteling van '89 ging de subsidiekraan dicht. Toen ging ik in Kiev bouwkunde studeren. Ik ben nu civiel ingenieur.”

Haat

Tijdens haar studie leerde zij haar man Abdoel, afkomstig uit Afghanistan, kennen. „Hij was voor een stage in Kiev. Toen ik klaar was met mijn studie, ging ik met hem naar de Afghaanse hoofdstad Kaboel. Daar zijn we getrouwd. We hebben daar maar enkele maanden gewoond. In de jaren '80 hebben Russische troepen in Afganistan gevochten. De haat van de bevolking tegen Russen was dus erg groot. Bovendien beleed ik als christen in hun ogen de verkeerde godsdienst. Mijn man, die als journalist bij de radio en televisie werkte, had ook problemen. Toen de strijd tussen de Moejaheddin en de Taliban losbarstte, kreeg hij met

beide partijen problemen.” Door de dagelijkse bombardementen werd de hoofdstad helemaal onleefbaar. Jakovenko en haar man vluchtten over de bergen naar Pakistan, en konden daar een vliegtuig naar Nederland nemen. De toelatingsprocedures waren best streng. „We trokken twee jaar van het ene naar het andere asielzoekerscentrum, naar Zwolle, Brunssum en Baexem.”

Veilig

Dit voorjaar werd haar man officieel erkend als vluchteling en kreeg hij een flatwoning in Roermond. Voor Jakovenko ligt dat anders. De Nederlandse autoriteiten beschouwen Oekraïne als een veilig land. „Oekraïne is bepaald niet veilig, maar door dat standpunt kom ik niet in aanmerking voor een status als vluchteling. Gelukkig heeft mijn man onlangs werk gevonden bij een autobedrijf in Haelen. Dat vergroot mijn kansen om hier te mogen blijven, omdat we nu een vast inkomen hebben. Ik hoop in januari aan de TU in Eindhoven een postdoctorale opleiding te kunnen starten. Daartoe moet ik in december een examen Nederlands als tweede taal afleggen.” Inna speelt een paar versnelde

partijen tegen Fritz 5, het sterke Duitse schaakprogramma. Met zwart kiest zij de zogenaamde Russische verdediging. Na een kleine onoplettendheid komt haar koning zwaar onder druk. Met wit weet zij geen raad met de 'vertraagde' Franse verdediging van Fritz. De computer schuift haar vervolgens in de stijl van Karpov van het bord. De computer drukt haar met de neus op de feiten. „Ik heb sinds '89 niet veel meer kunnen schaken. Mijn openingsrepertoire is verouderd. Jammer dat ik nog geen computer heb, want dan zou ik die trainingsachterstand heel snel kunnen wegwerken. Wie weet, lukt dat over een tijdje wel. Die computers worden toch elke week goedkoper.”

Inna Jakovenko, die komend seizoen bij 't Pionneke in het tweede team speelt, wil in elk geval nooit meer terug naar Afghanistan. „Ik peins er nog niet over om met een bedekt gezicht te gaan rondlopen. Bij 't Pionneke geef ik op dinsdag schaakles aan de jeugd. De Taliban zouden dat nooit goedkeuren. Zij hangen niet alleen mensen aan de bomen op, maar ook televisietoestellen. Zo bont heeft zelfs 'kameraad' Stalin het nooit gemaakt.”

Inna Jakovenko: „In de Oekraïne zie je meer meisjes achter het schaakbord dan hier op de tennisbaan.“

Foto: Jeroen K

icingen en spor